

תת"ע 5280/12/16 - בהא ח'טיב נגד מדינת ישראל

בית משפט השלום לתעבורה בעכו

תת"ע 5280-12-16 מדינת ישראל נ' ח'טיב
תיק חיצוני: 13210071653

בפני המבקש ע"י ב"כ סלמאן ג'אנם נגד המשיבה
כבוד השופטת אסתר טפטה-גרדי בהא ח'טיב
מדינת ישראל

החלטה

הובאה בפני בקשה לביטול פסק הדין בו נדון המבקש בהעדרו, ביום 22.10.17.

בדיון שהתקיים לפני ביום 18.7.18, בו נכח המבקש, זומן המבקש לדיון ביום 22.10.17. זאת, נוכח בקשתו לדחות הדיון עקב המלצתי כי יפנה ליועץ משפטי או למאשימה בנסיון להסדר, בשל העונש שניתן להשית עליו במקרה זה - מינימום 3 חודשי פסילה.

הדיון נדחה ליום 22.10.17, בנוכחותו, תוך שהוא הוזהר כי אם לא יתייצב במועד שנקבע, יידון שלא בפניו.

טוען ב"כ המבקש בבקשה כי העדר התייצבותו לדיון של המבקש נבע מכך שאין ביכולתו לממן שכ"ט עו"ד וכי ב"כ הנאשם מייצגו כשכר מצווה. כן נטען כי יומיים לפני הדיון הובהל בנו של המבקש בן ה-6 לרופא ילדים עקב שיעול חזק וקוצר נשימה ובשל כך נשכח ממנו תאריך הדיון. המבקש, נטען, פנה למזכירות ביום 5.11.17 לברר אודות משפטי ונאמר לו כי נשפט בהעדרו.

ב"כ המבקש ציין כי רישיון הנהיגה של המשיב נחוץ לו לצורכי משפחתו.

את טיעוניו ביסס ב"כ המבקש על הוראת ס' 130(ח) לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב] התשמ"ב-1982, לפיה קיימת סמכות לביהמ"ש להורות על ביטול פס"ד בהעדר, אם הייתה סיבה מוצדקת להיעדרות או עלול להיגרם עיוות דין למבקש. למבקש נטען יגרם עיוות דין אם לא ינתן לו יומו בביהמ"ש.

המשיבה ביקשה לדחות הבקשה בציינה כי המבקש זומן כדין אך לא התייצב ולפיכך ניתן לו יומו בביהמ"ש. הפסילה שהושתה על המבקש היא מינימלית ולכן לא נגרם למבקש עיוות דין.

המסגרת המשפטית

סעיף 240 לחוק סדר הדין הפלילי מאפשר לדון אדם בהיעדר וקובע חזקה כי אם הוזמן ולא התייצב בבית המשפט יראוהו כמודה בכל העובדות שנטענו, וכי בית המשפט רשאי לדונו בהיעדר. ונביא בקצרה את נוסח הסעיף.

"240. (א) בעבירות לפי פקודת התעבורה, או לפי פקודת ביטוח רכב מנועי [נוסח חדש], תש"ל-1970, שלא גרמו לתאונת דרכים שבה נחבל אדם חבלה של ממש, בעבירות שנקבעו כעבירות קנס או בעבירות לפי חיקוק אחר ששר המשפטים, באישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת קבע, יחולו סדרי דין אלה:

.....

(א)2 נאשם שהוזמן ולא התייצב בבית המשפט בתחילת המשפט או בהמשכו, יראוהו כמודה בכל העובדות שנטענו בכתב האישום, זולת אם התייצב סניגור מטעמו;
(א)3 בית המשפט רשאי לדון נאשם לפי הוראות פסקה (2), שלא בפניו, אם הוא סבור שלא יהיה בשפיטתו על דרך זו משום עיוות דין לנאשם ובלבד שלא יטיל עליו עונש מאסר.....

(ב) על פסק דין מרשיע שניתן לפי סעיף קטן (א), יחולו הוראות סעיף 130(ח) ו-(ט).

נמצאנו למדים כי בכל מקרה שנאשם הוזמן ולא הופיע לבית המשפט, הרי ניתן לדונו בהיעדר. אולם בית משפט רשאי לבטל את פסק הדין שניתן בהיעדר (את הכרעת הדין או את גזר הדין, או את שניהם).

אמות המידה המנחות את ביהמ"ש בבואו להחליט בבקשה לביטול פסק דין קבועות בס' 130(ח).

(ח) נגזר דינו של הנאשם בחטא או בעוון שלא בפניו, רשאי בית המשפט, על פי בקשת הנידון, לבטל את הדין לרבות את הכרעת הדין וגזר הדין אם ניתנו בהעדרו, אם נוכח שהיתה סיבה מוצדקת לאי התייצבותו או אם ראה שהדבר דרוש כדי למנוע עיוות דין; בקשה לפי סעיף קטן זה תוגש תוך שלושים ימים מהיום שהומצא לנאשם פסק הדין אולם רשאי בית המשפט לדון בבקשה שהוגשה לאחר מועד זה אם הבקשה הוגשה בהסכמת התובע.

הסעיף קובע שני טעמים המצדיקים ביטול פסק דין: קיום סיבה מוצדקת לאי התייצבותו של המבקש במשפטו או גרימת עיוות דין למבקש כתוצאה מאי ביטול פסק הדין. התנאים אינם מצטברים. מכאן שאם עלול להיגרם למבקש עיוות דין עקב נעילת שערי ביהמ"ש בפניו, ביהמ"ש ייעתר לבקשתו לביטול פסה"ד, גם אם אי התייצבותו נבעה מרשלנות בלבד. אולם אם אין קיים חשש כאמור נדרשת סיבה מוצדקת להיעדרות, ואם אין בידי המבקש סיבה כאמור ידחה ביהמ"ש את בקשתו.

בבואו להכריע בבקשה, על ביהמ"ש לשקול מגוון רחב של שיקולים, ביניהם, חומרת העבירה, הזמן שעבר מאז נשפט, הבעיות הטכניות שמעורר הביטול, האינטרס הציבורי שביעילות הדין לעומת אינטרס הנאשם, ועוד.

לענייננו, הנאשם הוזמן כדין, בנוכחותו, בדיון שהתקיים לפני ביום 18.7.17. טענתו כי יומיים לפני הדיון הובהל בנו לרופא אין בה כדי להצדיק את אי התייצבותו שכן הנאשם יכול היה להגיש בקשת דחייה בעניין וביהמ"ש היה דן בה בהתאם לנסיבות. גם טענת בא כוחו כי אין ביכולתו לממן עו"ד, אינה מצדיקה את אי התייצבותו.

בנסיבות העניין אני קובעת כי למבקש לא נגרם עיוות דין עם מתן פסה"ד. תכליתו של סעיף 240 לחסד"פ, כפי שציין ביהמ"ש בעניין רע"פ 9142/01 סוראיה איטליא נ' מדינת ישראל, הינה ייעול ההליך הפלילי בעבירות קלות. ניתנת במסגרתו אפשרות לנאשם, אם הוא בוחר בכך, שלא להיות נוכח בעת הדיון כך שזה יתנהל בהיעדרו. הדין קובע שבמקרה כזה יראוהו כמודה בכל העובדות אשר בכתב-האישום, משמע: **על הנאשם לדעת שאי-התייצבות כמוה כהודאה.**

אציין ואומר כי העונש שהוטל על המבקש - פסילה לשלושה חודשים, פסילה על תנאי לשלושה חודשים למשך שנתיים וקנס 1,200 ₪ הוא עונש סביר ומידתי בנסיבות העניין.

לסיכום, הבקשה נדחית.

הכרעת הדין וגזר הדין יוותרו על כנם.

המזכירות תשלח העתק ההחלטה לצדדים.

ניתנה היום, כ"ד כסלו תשע"ח, 12 דצמבר 2017, בהעדר הצדדים.